

جلسه هفتم

عول چیست؟

عول در اصطلاح عبارت است از توزیع کسری میان ترکه که به علت زیادی سهام نسبت به آن حاصل شده است، به نسبت مساوی میان همه ورثه.

مثلاً وقتی مجموع سهام ورثه به هشت هفتمن می‌رسد، یعنی یک هفتمن بیش از ترکه، در چنین موردی اهل سنت بر فریضه می‌افزایند تا مقدار کمبود میان همه ورثه به نسبت تقسیم شود و این را عول می‌نامند که نزد شیعه باطل است و نقص را بر پدر، دختر و دختران و خواهران ابی وارد می‌شود (و بر زوج و زوجه وارد نمی‌آید).

مثال:

اگر ورثه عبارت باشند از زوج، پدر و مادر و دو دختر، مجموع سهام آنان می‌شود: $\frac{3}{12} + 1$ که $\frac{3}{12}$ بیشتر است.

$$\text{زیرا سهام آنها عبارت است از: } \frac{1}{4} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{2}{3} = \frac{3+2+2+8}{12} = \frac{15}{12}$$

روش هر سنت:

نقسان را بر همه وارد می‌کنند. پس مخرج را نیز ۱۵ قرار می‌دهند و به هر فرد بنابر سهمشان به عدد ۱۵ می‌دهند. یعنی به زوج $\frac{8}{15}$ و به دو دختر $\frac{3}{15}$ و هر کدام از پدر و مادر را $\frac{2}{15}$ می‌دهند.

روش شیعه

کسری را بر سهم دو دختر وارد کرده و به جای $\frac{8}{12}$ به آنها $\frac{5}{12}$ می‌دهند.

معانی عول:

۱. میل زیاد.

خلاصه جلسات درس کتاب المیراث لمعه

۲. زیاد بودن نانخور

۳. غالب شدن

۴. بالا رفتن (عالت الناقه ذنبها: شتر دمش را بلند کرد)

وارث از چند حالت خارج نیست:

۱. فقط به فرض ارث می برد

• مانند: زوچ و زوجه و ... وقتی پیزی اتفاقه نیاید.

۲. فقط به قرابت ارث می برد

• کسانی که به فاطر (مم بودن ارث می بزند؛ مانند فاله ها و عمه ها و ...

۳. گاهی به فرض ارث می برد و گاهی به قرابت

• مانند پدر که با فرزند به فرض ارث می برد و بدون او وقتی تنها باشد به قرابت.

۴. هم به فرض و هم به قرابت ارث ببرد

• مانند پدر که وقتی با دفتر متوفی باشد، یک ششتم را به فرض و بقیه را به قرابت می برد.

خلاصه جلسات درس کتاب المیراث لمعه

۳۴

توجه: ۱. این فایل تنها برای مطالعه مباحث کلاس است و جزو درسی و امتحانی محسوب نمی شود. ۲. فایل بعد از هر جلسه به روز می شود.